

Tsjok-ses: tûs lirde

Ef Tsjok-ses melde litel 9km lo min-tepot ur pordel 3km lo utfin. Ef tiy lardaelije dym moris pai ef Tsjok – eft ovap-ýrra rifo ef Cheetucjâ – ur ef vende-velp wet vja gopirus wenas mitai ef Blizerû-clamida, fitfara ef Jekra, Blize, Gerneerter ur Begrâ. Ef Blizerû-clamida melde selerý ur tiffe tjeks. Lof preiptjek ef zé vende fesdu ef clamida ur ef kerru kerpos rifo ef Tsjok-ses pjaqurre dusa. Mitôfami blul lardaelije ef Tsjok-ses rifonn ef lelpire loin. Ef noftatelira ses-hâksas, ef litel merraty (ur tenne ef njabo knurfel-plilder) ur ef selerý knurfel kafkette eft bughâ habitat. Kusami, beri prôpnere, ef grist iyliy ur ef flacyr Tsjok-gobij poire. Kerru roffottô ef ses ef biotopi melde kuragei: spûgah selerý-ritt-blufks ur zvâmps lef sel-lyeliran ardekirs fitfara ef börc, chiyldiy ur selpôlt. Cermrents, meves, leftele-ryjes ur ýrsa'ecc vogi-lys chebae ef ayur ef knurfel.

Cýrlýo ef entren-vendos furt ef ses melde ne'ama luft belt-sýrts Alas ur âs Acherque, ur lilepiy luft zeces Tsjok-eka ur âs kâmpaliy Tsjok-koern armt ef zutter ponto. Ef pijâ surront melde eft olor crepp, tur wefot-nutter Alas eft elx tolârký del-byje, ýr kirro minkede eft calyje celf (Mari-helmy).

Ücâs St. Alycro-Poniy nutter-opper ef Tsjok-ses fartoelije pai ef entrafers, dus Alas ur Acherque ufegeleje pordel pai óps. Kiykirot Alas nirre jojelkimi ef jola-tupplipos, ücâs ber Acherque ef járdiy keserfje, ef melde kerru eft monet mûle-bas furt sôl-satjens ur âs mirratjens tur panas fes quardere qu ef belt-sýrt ne'ama, óps júmperilome ýpf qu ef opper-ovap. ♦

Ef Tsjok-ses fes Flâp melde ef “knurfeliy” oras kanas rifo ef Blizerû-clamida. Ef surrondelira ses ýstrójfje pert tiy়ón goe knurfsport-ýzebbers én goe veldurs, kafješlira lirde, šadôr, cûlturiy ur šemp. Alas ur Acherque melde ef entraferiyn sentrys, tur cratiyn melde naracc ur truchiyy. Ronyla Jâstiy-Meerdôr eft lutt lelperre jazy kusama.

Tiffaren vluf? Zerfen www.tsjokses.sp oft quarderen SEQU ber Alas, Acherque oft St. Alycro-Poniy.

EFT MINK-DÝFO BER PRAGA

Ef tsegij hurdog Praga melde is eft knôf entrafer-destinašo, tur lich ef loke den ef Spooksôls enn ef sýrt qutse jazy strâ. Eurotravel painavy flaju armt mittof. Ef knôf tupplipofiss ber Hog-gebim sener âkomodašo ur tupplips rifo ronter fes mittof hordaos sýrt vlazze pip quista. Ne'ama ef plano-tupplip hennâ melde har ef tork stâ'umt.

Ur fit kirro, meldelira ef Spooksôls, sen cente wet olla fes isolašo. "Kirro kette lo wâlc zefa, den quastiye eft cõmplett tupplip-mip'rîmos helkara Praga, ur kerru eft ryff plano-tupplip sen kanase votelira armt ef. Tur Spooksoliy nert lelperre ef šärke-rigts fes Tsegij, pek kirro ditûs eft noftatos ber Lônde oft Paris", Polo Gáliales-Gloef, meldelira Eurotravelex ef tupplip-tiffatjen, pryjille ón kirro. Fara fit meltât, gýrs xneppécu fes www.eurotravel.sp, kol, hojelka, fes folarra dýny ur na folarra mô'eshos gýrs kurre beri stinde-fes teâk guriatjof liyrs mink-dýfo ber Praga. Mešanos frýtoftas ur tyrt wet lunatoftas.

Ur gýrs chentecû kluft fes mittof sýrt? Polo Gáliales luft Eurotravel tiffe pipar tiy়ns. "Bröpbent pirandoka ef pijâ ojic én liftkar toulâný lef sener terfs lef gazatats melde eft perkos. Lilepiy kirro quardere vote-lira ef Praga-husof, ef sýrtcyr nijo

oras álbos. Ef mitaamifftûre ér mip ef hupster oras lopipana-tohuflifys lo kuraclaba, fes romaniy, gotise én clasistise still. Stus kurafarte noi kerru pirandoka ef Aquonda Mu-seem, loiy noi ef Strahov-covent lef sener hordaos bibliotekke. Ef freskos kaf ef lanko-tlafos ýstrójfje eft pijâ dýr lén ón ef. Furt efantys ef Merre-tiy-museem melde terat mindoh ki. Heferg mittus yberveli-ra lef merre-tiyns, menokka pip 150 zempers lo liftkar!" Tur Polo ketta-vy kerru tevi na ef jeviy oftian lef ef Jeviy Museem ur âs ef liftkar oras synagog fes Urapas. Pert jeves njoro pai ef nazis lôf Wertlâ-wýsyr Ten, ur blul hift quankas xolarelige fes ef Pinkas-synagog. Ur na eup, ef kerru huldufit Kârle-pônt nert tynog fes ef program.

Ýrsa'ecc guriatjof lurfels ur truchiyy pâns melde, ýr cratiyn melde jazy kaftatt.

Kaltrosquunn quardere mittof cradef akalbinâks kurof gopirus terrats, ef Eurotravel-programm melde bröep armtzerfelira ýrg. "Kirro masótecos den ki noi crados painaves-ral kerru fes cradef litterafosta lef ef kâmpaiy, mit paine-ral fes kult tupplip", Polo bzagoe. "Minkers coşare ef ýlelperros enn eft olla fittas fânsiy quandro – den slentare lo trojo ur kafješe quandro eft aoliy lurfel. Ýrsa'ecc guriatjof lurfels ur tru-

chiyn pâns melde, ýr cratiyn melde jazy kaftatt. Ef Spooksôls di perku beri putte-fes fit, serthen tiy়ns meldelira pasot nerikar terat dus melde fes hift dres šark, tur dus abarit furt ef, den lelpire urapas sâks melde riýfain oras mikar terat", âfrý Polo. Tenne eft flacyr servisiv rifo Eurotravel melde, den

kette ki idešáftros-quistarafis ón ef tupplip-ralaers, tjág mit óps kaftecos (eft kanas rifo) ef lurfel-nota, óps di coşarilome ef ývendos-mip ber Praga dotoje ef program. "Fes kult program cradef reos melde kettfese sen-reppelira, tur fara ef veldurs coşare ef ýmipsivvos trâk ef grup, den kafsompe sener rûl, armtgane kirro pana tukst eft quariy fini. Kirro nert kafte-ýpse, meldelira ef veldurs, ki ef tiy়ns, óps nert paine-ral fes mit."

Afrý Eurotravel, pana melde eft buchâ cônsepp, stus nert minkedelira luft lelpire tupplip-ôrganisaša. ♦

Alas

Alas, kaf ef wefot rivo, lelperre eft belt jola-fort-port, ýr stus mitecû canôe ur joriyks. Ef jakila lurfel kaf ef rivo la'ye bröep eft quarderos. Perts putte ef nûrcus rifoliy Acherque, ne'ama tsazi ef kusamiss ýlar-dos. Lilepiy gýrs quarderât pirandoka ki ef Quiger-museem, fes té katô efantys lápoirecos ef ýqugios enn ry-terx ur ef ývevos enn plýtsz. Hift foses tiraeos fesfort ef (ment kômah) qummertiyns fes ef ýryliy rôrra, lef lôf na eft dýriff clamida-labâ-licerr.

Acherque

Ufege-kiyroe curmel mittof sýrtcyr pâle-focus ur zerfe-kiyroe, kluft ef sýrt ýstrójfje ef ón ef quardalay lef ef knurfel fes focus. Acherque lelperre eft elx belt-port lef funâ-stôls én knôrs, ur kusami stus mitecû kerru joriyks, canôe ur sail-surfe-şolgs. Abarit furt ef, den ef ses fes melde har ef tork zendorýn fes pert wôsa, ef ýsailos meltilôme máltefiy oft ne-possiba. Ân kaf ef rivo ef ber kimore rebbelots gifte: cýrot prâfts, kaf mit qundrés ur luktôsta kýponje ur menkerate. Âme ef wónzol jelpjeve ef urzôg, stus sen aniecû fes ef quandro sýrt. Ef jûfâch-cônsveriffur ur ef drót-paqurâsz melde quardere-âp, loiy ef korda-arâbe lef ki sârkos furt şafor kratos, kaf mit stus trempecû fiy-tecses. Ufege-görse igte ki ef Sýrt-museem, fes té gýrs ganecû vluf tiy়ns kura ef Tsjok-manta-pirâmer. Roffottô ef mindoh Márket-lirrotiy gopirus lurfels ur witts (lef armtpildos) melde. Fes ef terfs blef efs, pert zâredurs offerte M&B. Ur kerru gopirus hotelas melde.

Tsjok-eka

Zeces Tsjok-eka (200 olimannas) poi-re kaf ef iyliy, tur miyr ef ýksanu kâmpaliy eft kerru guria lurfel lef eft hupster armtpildos lelperre eft eksis-te-rigt. Stobor iyliy lef selpôlt-fónt melde eft machos kusami! Ki ef beltfonis kiysore lôf tûgtjek, armt té ef zeces locâše; cupp ef râfs-bôtmô mrôg gazas würde ur ânân ef Tsjok-blacleroers tjôstelira. ♦

Mindoh én kleter Rado-museem ber Zelzakiy

Zelzakiy melde herpsa terat lef smurf frópjy eft kleter, én belt ücâs mindoh, musém. Fes pip serthen, ef belt-sýrt pónze vlo ôsemah terat furt goe entrafers, brâ cýrlýo ef ýstrójfécu noi pert, ef elx Fesfôresta-museem fes ef sýrsért ur ef hordaos kiyn-wik dotoje ef – ki ten raptre-hurons, vluf dus holfe cradef Jelafo-olimannas mit quardere kva lôf eft koles-tjerpiy.

Ef Rado-museem fûdare eft hupster colyos rifo liftkar râdos ur kerru fit gopirus portzerfis én grámofonosz. Ja ef râdos ef ki kerru sýsiy xmôsta sen kette, fitfara stus ušo kva efs fes ef verestâ ur âs ef ayràs: hupster én ihyt metalo-quolâe, pe-ran pai doffiy cnôs, pras, lédotats én keša, wila'or patios. Ef melde mindoh, den ef quardaliys gretjt quandro ef cnôs luft pert âparatâs, kaltrosquunn ef ýspuros enn strâles-ses. Gopirus âparatâs ma idecuppe ef quardaliys effekluft, efs nert mâsecilome ef strâles-ses, real mel-delila fes ef ayres zemper 2012, tur iftam painilôme liftkar mita-chôsta lôf ef fârsa-zempers én výr-sa-ôc. Ef ýrdaage pek, eft musém meldelira, fes té ef pert zerfe farte armt ef wânta, tur messe ef pert nute ur paine farte armt ef lilepiy.

Ef Rado-museem (cýrlýo Mabys-museem znynte ef carakterr guler) pai monercô Rygtâ Feertupiye furt Zelzakiy gyarelje armt 4 april. Tjág ef somp do missa Tôlst Halan-Oliyi fes ef kostoh, meldolira ki eft kolesnurp fes ef sýrt ur poirdýfolira ef furtzempere armt jûn, té eft mesya colyos ku-rapónze rifo liftkar mabys-toâpatây. Ef kurapónzos ef wyzenn

musém-colyosecyr bas vobare. Eft feslosos, laans armt ogust, chellefoşa ki ef colyos ur salba chy-lo beri mipole ef velk lef âparatâs, goe veldurs afâfanolalira curmel flâme fes ef flerri oft âs ef kul. Qus ef colyos lelda tukst furt ôpsagiy effers 200 âparatâs. Rala miyr eft supsidiy pai Jelafoya ef Leblâ, ef feslosos melda fes ef kurre beri wiysve mittof musém. Zomar Zelzakiy ef locât hûsatare: ef értef ur tentef trôda fes ki eft bentmeldor fabriyk-huflif, fân té blul enn eft quista destineros lýputtelije strâ.

Monercô Rygtâ Feertupiye (rk) ur sener tubôs Crena (rl) lôf ef musém-ecyr gyaros. Lurgiy: Melger Hânk-Qundriy, musém-prest.

Qus fes mittof zomar eft fârtef rap-tre-tiy luftyzala ral, ur fit ovapiy ef kiyn-wik, Fesfôresta én ef belt sýrt-musém – eft hý mindoh tiyñ furt koles-tjerpiy! ♦

Rado-museem

Zelze-pônt-mirra 2, 4501–Zelzakiy tf. 046-4507433
www.radozelzakiy.sp
tuffes: wet tf kôb 10z00–15z00
furt grups kerru âfrý ef quergos